

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BOLESŁAWCU

59-700 Bolesławiec ul. Cicha 7
tel. 75 645 78 23 fax 75 645 78 24

<http://mops.boleslawiec.ibip.pl>

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI ZA OKRES
OD STYCZNIA DO GRUDNIA 2012 ROKU

Bolesławiec, maj 2013 r.

Spis treści:

Wprowadzenie - podstawa prawna działalności, budżet i źródła finansowania	3
Rozdział I Zadania realizowane w oparciu o ustawę o pomocy społecznej	6
1.1. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	8
1.2. Zadania własne Gminy Miejskiej Bolesławiec	9
1.3. Praca socjalna i inna działalność Ośrodka na rzecz mieszkańców	14
Rozdział II Zadania realizowane w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych i ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	19
Rozdział III Zadania realizowane z ustawy o dodatkach mieszkaniowych	24
Rozdział IV Wnioski/Potrzeby w zakresie pomocy społecznej	27
Załącznik Sprawozdanie z działalności Osiedlowego Klubu dla Dzieci i Młodzieży	29

WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu jest jednostką samorządową Gminy Miejskiej, która realizuje zadania w ramach zadań własnych gminy i zadań zleconych przez administrację rządową.

Podstawowa działalność naszego Ośrodka prowadzona jest w oparciu o:

- 1/ ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.,
- 2/ ustawę o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r.
- 3/ ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 07 września 2007 r.
- 4/ ustawę o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r.,
- 5/ Kodeks postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r.,
- 6/ Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dnia 25 lutego 1964 r.,
- 7/ ustawę o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” z dnia 29 grudnia 2005 r.,
- 8/ ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r.,
- 9/ ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r.,
- 10/ ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 r.
- 11/ ustawę o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r.,
- 12/ ustawę – prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r.,
- 13/ ustawę o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. z późn. zm.,
- 14/ rozporządzenie ministra pracy i polityki społecznej z dnia 08 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego,
- 15/ rozporządzenie ministra polityki społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych,
- 16/ rozporządzenie ministra gospodarki i pracy z dnia 25 października 2005 r., w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych,
- 17/ ustawę o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r.

oraz w oparciu o wiele innych aktów prawnych.

W strukturach Ośrodka do 31 marca 2012 r., oprócz jego głównej siedziby przy ul. Cichej 7, funkcjonowały ośrodki wsparcia, tj. jednostki organizacyjne pomocy społecznej dziennego pobytu służące utrzymaniu osoby w jej naturalnym środowisku, do których należały:

- ❖ Dom Dziennego Pobytu z siedzibą przy ul. Staroszkolnej 6c,
- ❖ Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Aleja 1000-lecia 32D,
- ❖ Drugi Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Parkowej 11,

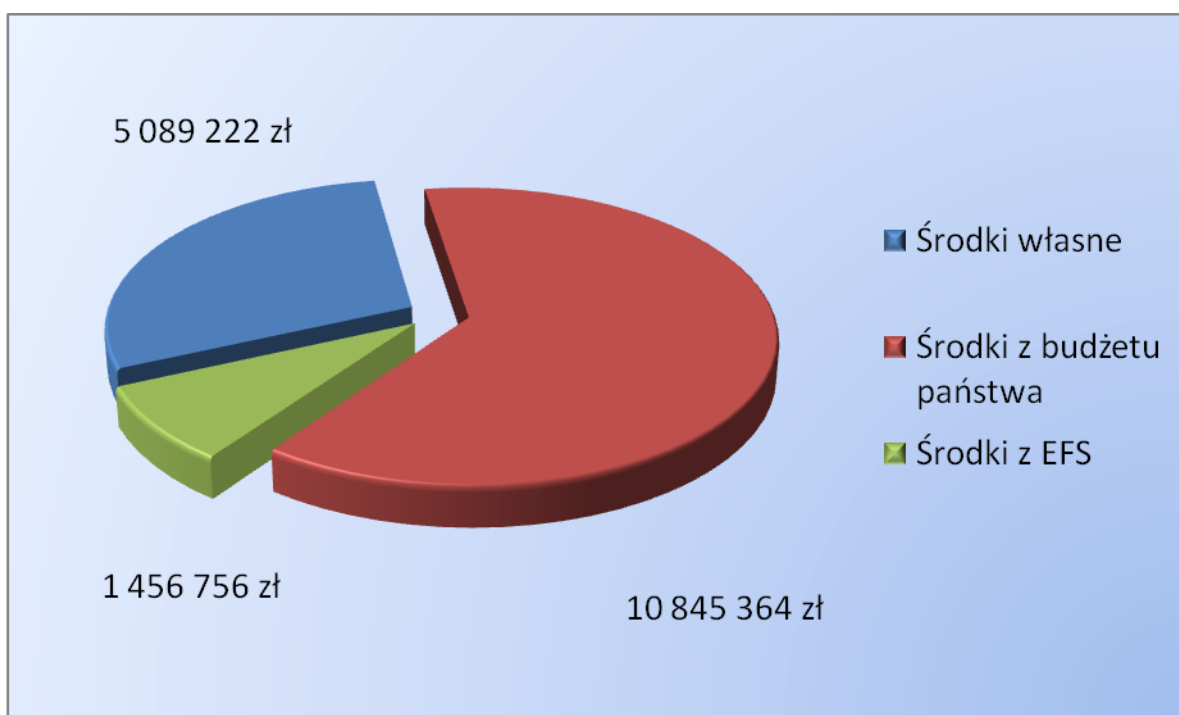
Ponadto na osiedlu mieszkań socjalnych przy ul. Kościuszki II MOPS prowadzi **Klub Osiedlowy dla Dzieci i Młodzieży** działający w oparciu o projekt pn. „Miasto bez granic” finansowany ze środków Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jest to placówka opiekuńczo-wychowawcza wsparcia dziennego, prowadzona w celu wspierania funkcji opiekuńczych rodziny.

W 2012 roku w związku ze swoją działalnością Ośrodek wydał **10.568 decyzji administracyjnych** o przyznaniu, zmianie bądź odmowie przyznania realizowanych świadczeń oraz wydatkował na te świadczenia łącznie **13.516.051,- zł**. W I kwartale poniesiono również koszty działalności ośrodków wsparcia w strukturach MOPS-u w łącznej wys.: **331.689,- zł**, natomiast wydatki związane z działalnością samego Ośrodka i obsługą świadczeń wyniosły razem **2.049.910,- zł**. Ponadto w 2012 r. Ośrodek wydatkował środki finansowe pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego w łącznej wysokości: **1.468.813,- zł** realizując projekt systemowy w zakresie aktywizacji zawodowej podopiecznych oraz program rewitalizacji społecznej, w tym także program resortowy: „Asystent Rodziny” (12.057 zł)

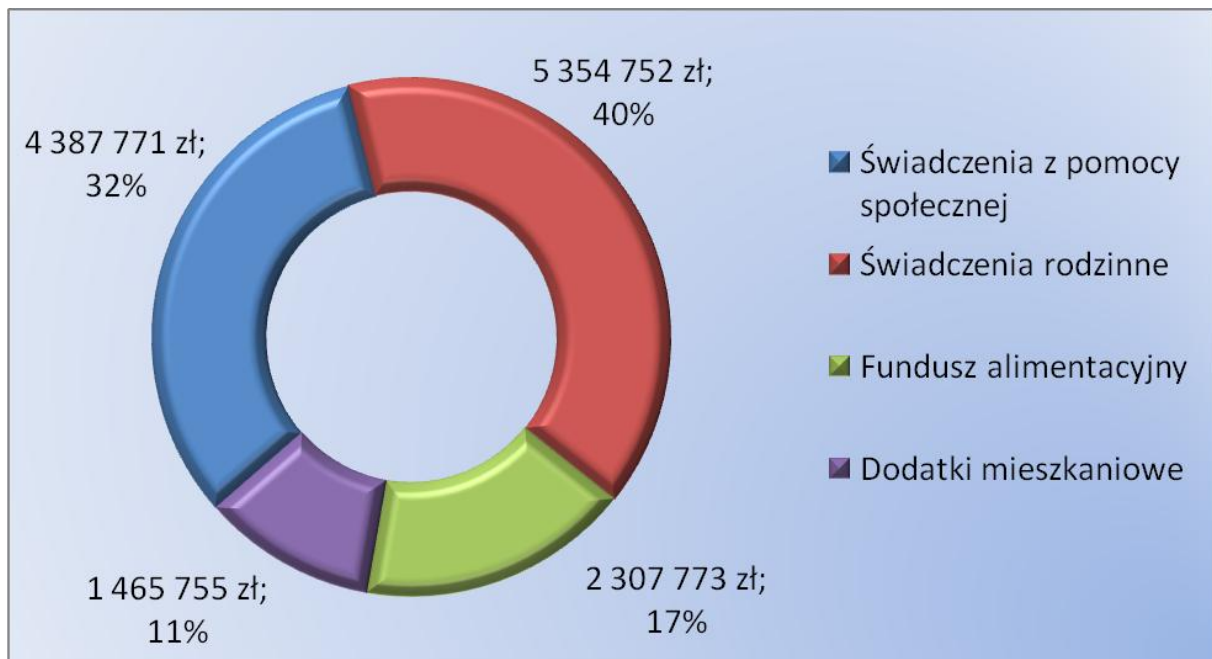
Cały budżet Ośrodka wyniósł **17.391.342,- zł**.

Średnio rocznie Ośrodek zatrudniał 47,42 osób na 47,23 etatach, w tym 1,25 etatów robotniczych. W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy MOPS umożliwił odbycie stażu zawodowego 3 osobom bezrobotnym na różnych stanowiskach pracy.

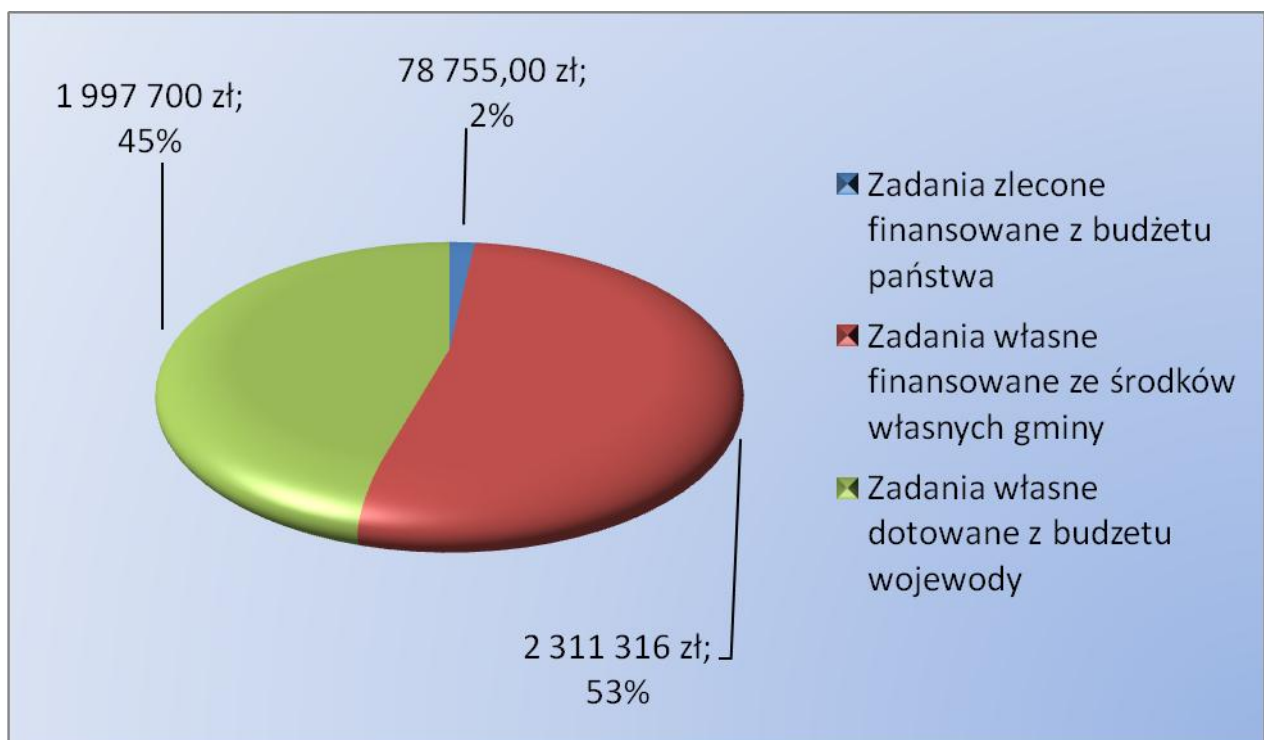
Rys. 1 Budżet Ośrodka w 2012 r. - 17.391.342 zł z podziałem na źródła finansowania:

Rys. 2 Wielkość pomocy realizowanej przez Ośrodek w 2012 r. na rzecz mieszkańców z wyróżnieniem głównych form świadczeń w łącznej wys. 13.516.051,- zł :

Rys. 3 Świadczenia z pomocy społecznej zrealizowane w 2012 r. (4.387.771 zł) z uwzględnieniem udziału środków z budżetu państwa oraz Gminy Miejskiej Bolesławiec:

Rozdział I

REALIZACJA ZADAŃ Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ :

Realizując zadania z pomocy społecznej Ośrodek daje możliwość przełamania trudnej sytuacji życiowej osobom i rodzinom, które przy pomocy własnych środków, możliwości i uprawnień nie są w stanie rozwiązywać swoich problemów bytowych. Celem działań podejmowanych przez pracowników Ośrodka jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb osób i rodzin, umożliwianie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, tworzenie poczucia bezpieczeństwa dla całej społeczności lokalnej. Pomoc społeczna powinna nie tylko wspierać doraźnie swoich beneficjentów, podopiecznych, ale także zapobiegać sytuacjom kryzysowym.

Przyznanie, jak również odmowa przyznania pomocy następuje w drodze wydania decyzji administracyjnej. Przed wydaniem decyzji w sprawie, pracownicy socjalni przeprowadzają rodzinne wywiady środowiskowe dołączając do nich konieczne dokumenty celem ustalenia wszelkich okoliczności faktycznych uzasadniających wydanie odpowiedniej decyzji.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody (netto) nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej (art. 8 ustawy o pomocy społecznej), i które jednocześnie cechuje szczególna sytuacja lub dysfunkcja określona w art. 7 cyt. ustawy. W 2012 roku miesięczne kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wynosiło:

- dla osoby samotnie gospodarującej: 477 zł , od października: 542 zł
- dla osoby w rodzinie: 351 zł , od października : 456 zł

Art. 7 ustawy o pomocy społecznej wymienia główne powody udzielania pomocy, do których należą w szczególności: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Wachlarz okoliczności stanowiących uzasadnienie do ubiegania się o pomoc społeczną jest bardzo szeroki. Jednakże najbardziej liczną grupę klientów Ośrodka stanowią osoby i rodziny dotknięte bezrobociem, niepełnosprawnością, długotrwałą chorobą i bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych połączoną z niewydolnością ekonomiczną.

Tabela nr 1: Powody przyznania pomocy w 2012 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Klas.	Liczba gospodarstw domowych	Liczba osób w tych gospodarstwach
Ubóstwo	01	734	1.587
Sieroctwo	02	4	4
Bezdomność	03	66	78
Potrzeba ochrony macierzyństwa	04	59	257
Bezrobocie	05	608	1.501
Niepełnosprawność	06	409	773
Długotrwała choroba	07	474	844
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem	08	233	833
W tym: - rodziny niepełne	09	185	578
- rodziny wielodzietne	10	60	331
Alkoholizm	11	115	205
Narkomania	12	4	4
Przemoc w rodzinie	13	18	51
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	14	30	52
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	15	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	16	0	0
Sytuacja kryzysowa	18	21	33
Zdarzenie losowe	19	4	8

Tabela nr 2: Typy rodzin objętych pomocą w 2012 r.

Typ rodzin objętych pomocą		Liczba rodzin	Liczba osób w tych Rodzinach
1	2	3	4
Rodziny ogółem: w tym: –	01	1.330	2.783
Jednoosobowe	02	682	682
Rodziny niepełne	03	242	699
Rodziny wielodzietne (4 i więcej dzieci)	04	57	318
Rodziny emerytów i rencistów	05	277	454

(Dane ze sprawozdania dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej za 2012 r.)

Na przestrzeni 2012 r. pomoc społeczną w różnych formach skierowano do **1.330 rodzin**, liczących łącznie 2.783 osoby, co stanowi ok. 7,2% mieszkańców Bolesławca (liczba mieszkańców na dzień 31.12.2012 r. wynosiła 38.668). W całym 2012 r. Ośrodek wydał w sprawie świadczeń z pomocy społecznej **6.165 decyzji administracyjnych** .

Na pomoc pieniężną, usługową i rzeczową realizowaną w formie zadań zleconych i własnych wydatkowano łącznie kwotę: **4.387.771,- zł** (wzrost o 622.615 zł , tj. 16% w porównaniu z wydatkami na ten cel w 2011 r.)

Koszty obsługi tych zadań i działalności Ośrodka wyniosły razem **1.781.795,- zł** (wzrost o 10%)

1.1. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej obejmują:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową lub ekologiczną,
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy, a także cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki,
- 7) zapewnienie środków finansowych na realizację i obsługę ww. zadań.

Realizacja zadań zleconych.

Na realizację zadań zleconych i ich obsługę w 2012 r. wydatkowano łącznie **904.967,- zł**

w tym:

- 1) na świadczenia z ustawy o pomocy społecznej wydano **78.755,- zł**, w tym :
  - a) na **specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**, świadczone w miejscu zamieszkania, z których skorzystało 16 osób, łącznie z 4.613 godzin usługowych, na kwotę **63.671 zł**. Podopieczni ponoszą odpłatność za świadczone usługi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. W 2012 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, realizowane były przez firmę: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Opieka Długoterminowa Centrum Promocji Zdrowia w Bolesławcu przy ul. Masarska 4 - podmiot wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego zgodnie z ustawą – prawo zamówień publicznych;
  - b) wypłatę **wynagrodzenia należnego opiekunowi prawnemu**, z którego skorzystały 4 osoby na łączną kwotę **15.084 zł**;
- 2) zadanie polegające na prowadzeniu i rozwoju infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W strukturach MOPS-u do 31 marca 2012 r. funkcjonowały: Środowiskowy Dom Samopomocy przy Al. 1000-lecia oraz II Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Parkowej, których koszty działalności wyniosły łącznie: **217.640,- zł** . Od 01 kwietnia 2012 r. podmioty te funkcjonują jako odrębne jednostki budżetowe;
- 3) wydatkowano środki na **obsługę ww. zadań** w łącznej wysokości **608.572,- zł**;

1.2. Zadania własne z zakresu pomocy społecznej:

A/ O charakterze obowiązkowym obejmują:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- 2) sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej,
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podst. przepisów o powszechnym ubezpiec. w NFZ,
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny,
- 10) praca socjalna,
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zab. psychicznymi,
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiek.-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
- 13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- 14) dożywianie dzieci,
- 15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- 16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- 17) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 18) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 21) utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od stycznia 2012 r. obowiązkiem gminy jest również:

- 22) wydatkowanie środków finansowych na dopłaty do kosztów utrzymania dzieci skierowanych i przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

B/ Pozostałe zadania własne gminy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- 5) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach,

Realizacja zadań własnych.

Na realizację zadań własnych w 2012 roku Ośrodek wydatkował łącznie **7.089.982,- zł** w tym:

- 1) w formie świadczeń z ustawy o pomocy społecznej wydatkowano kwotę **4.309.016,- zł** (wraz z dotacją z budżetu Wojewody Dolnośląskiego w wys. 1.997.700,- zł),
- 2) dopłaty do kosztów utrzymania 12 dzieci z Bolesławca przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych - **20.500,- zł**
- 3) na działalność Domu Dziennego Pobytu za I kwartał 2012 r. - **114.049,- zł**
(od kwietnia 2012 r. placówka funkcjonuje jako odrębna jednostka)
- 4) na koszty realizacji i działalności Ośrodka Pomocy Społecznej – **1.177.602,- zł**
+ wypłata „trzynastek” pracownikom Świetlicy terapeutycznej zlikwidowanej w 2011 r. (4.379 zł) oraz sfinansowanie dystrybucji żywności z TPD (21.202 zł)
- 5) działalność projektowo-programową sfinansowaną ze środków z EFS oraz z budżetu państwa **1.468.813,- zł**

W 2012 r. – podobnie jak w poprzednich latach - najważniejszym zadaniem realizowanym przez Ośrodek było zapewnienie wszystkim uprawnionym mieszkańcom Bolesławca pomocy w zakresie dożywiania, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 7 roku życia, uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych, niepełnosprawnych i bezrobotnych. Łączny koszt programu wyniósł **1.212.176 zł** i skorzystało z niego 1.845 osób.

Pomoc ta realizowana w ramach programu “Pomoc państwa w zakresie dożywiania” była kierowana do osób i rodzin, których dochód netto nie przekroczył poziomu 150% kryterium określonym w ustawie o pomocy społecznej. Uchwałą Nr XXI/189/08 Rady Miasta z dnia 26 marca 2008 r. podwyższono ww. kryterium dla dzieci do 7 r.ż. i uczniów szkół do wysokości 200% kryterium dochodowego, a także dla dorosłych, jednak pod warunkiem własnej dopłaty do posiłków w wys. 80% ich kosztów.

W tym zakresie najpowszechniejszą formą udzielanej pomocy były **świadczenia niepieniężne, tj. bony żywnościowe** oraz **posiłki** realizowane w stołówkach szkolnych, w przedszkolach, w Domu Dziennego Pobytu i w Barze Popularnym. Łącznie wydatkowano na te formy pomocy **924.024 zł**.

Z posiłków skorzystało 660 osób, w tym: 467 osób to uczniowie szkół, 103 osoby to dzieci do 7 roku życia, 90 – to osoby dorosłe. W ramach omawianego programu przyznawano również **zasiłki celowe na zakup żywności**, z których skorzystało 1.381 osób na łączną kwotę 282.752 zł. Ponadto z przyznanej dotacji na realizację programu “Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – 5.400,- zł przeznaczono na doposażenie Miejskiego Przedszkola w Bolesławcu nr 4 , zakupując taboret gazowy, stół roboczy nierdzewny, szafki itp.

Tabela nr 3: Osoby korzystające z programu dożywiania w 2012 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Dzieci 0-7 lat	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponad gimnazjalnej	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art.7 ustawy o pomocy społecznej
Rzeczywista liczba osób objętych programem	1.845	338	539	981
Liczba osób korzystających z posiłków (wszystkie)	660	103	467	90
Liczba osób korzystających ze świadczenia rzeczowego	1.151	193	181	777
Liczba osób korzystających z zasiłku celowego	1.381	230	244	907

Tabela nr 4: Koszty realizacji programu w 2012 r.

Rodzaj pomocy	Środki Gminy B-c	Dotacja Wojewody	Koszt programu ogółem w zł
Posiłki	355.024,-	271.780,-	626.804,-
Zasiłki celowe na zakup żywności,	92.732,-	190.020,-	282.752,-
Pomoc rzeczowa	42.420,-	254.800,-	297.220,-
Dofinansowanie na doposażenie stołówki Przedszkola Nr 4	-	5.400,-	5.400,-
Razem	490.176,-	722.000,-	1.212.176,-

Ważną formę pomocy stanowią **zasiłki okresowe**. W 2012 r. zasiłki okresowe skierowano do 606 rodzin (w nich 1.396 osób) na łączną kwotę **658.000,- zł**. Średnia miesięczna wysokość zasiłku okresowego wyniosła 211 zł. Największą grupę podopiecznych korzystających z zasiłków okresowych stanowią osoby lub rodziny dotknięte bezrobociem: 516 rodzin (1.266 osób w tych rodzinach).

Istotną cechą zasiłków okresowych jest to, że wysokość zasiłku okresowego zależna jest ściśle od deficytu finansowego osoby czy rodziny (tj. różnicy między kryterium dochodowym a rzeczywistym dochodem), a jego minimalna wysokość nie mogła być mniejsza niż:

50 % deficytu, nie mniej jednak niż 20 zł.

Zgodnie z art. 147 ustawy o pomocy społecznej zasiłki okresowe w minimalnej wysokości pokrywane są z budżetu państwa w formie dotacji celowej. W 2012 r. nie zwiększono minimalnej wysokości zasiłków okresowych o część finansowaną ze środków własnych gminy, w porównaniu z 2011 r. wzrosła liczba rodzin objętych pomocą w formie zasiłku okresowego o 116.

Zadaniem własnym gminy jest wypłata **zasiłków stałych**, z których w 2012 r. skorzystało 189 osób na kwotę **571.000,- zł**. Zasiłki stałe przysługują osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli ich dochód (lub dochód na osobę w rodzinie) jest niższy od kryterium ustawowego. 173 osoby korzystające z zasiłku stałego miało również opłacaną **składkę na ubezpieczenie zdrowotne** (9% od wysokości otrzymywanego zasiłku stałego), na którą w 2012 r. wydano łącznie **46.700 zł**.

Kolejnym zadaniem własnym gminy stanowiącym formę pomocy środowiskowej są **usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne**, realizowane w miejscu zamieszkania osoby chorej lub niepełnosprawnej. Świadczone one są na rzecz osób, które ze względu na stan zdrowia i wiek bezwzględnie tej pomocy wymagają. Są to głównie osoby samotne i samotnie zamieszkujące, którym rodzina nie jest w stanie zabezpieczyć właściwej opieki. Usługi opiekuńcze zapewniają pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, pielęgnację wg zaleceń lekarskich i w miarę możliwości spełniają również funkcję podtrzymywania kontaktów z otoczeniem. Samotna starość i związane z nią zniedołężnienie, choroby - znacznie ograniczające samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie - coraz częściej wymuszają konieczność korzystania z tej formy pomocy.

W 2012 r. z usług opiekuńczych (w tym również ze specjalistycznych) skorzystały **132 osoby**, z łącznej liczby 32.929 godzin usługowych, o wartości **362.379,- zł**.

Średnio miesięcznie 1 osoba skorzystała z 20 godzin usług. Pełny koszt 1 godziny usługi opiekuńczej podstawowej wynosił 10,38 zł, natomiast 1 godziny usługi specjalistycznej, w zależności od rodzaju: 15,00 zł, 14,00 zł, 13,00 zł i 10,00 zł.

W podanych wyżej wydatkach udział kosztów na specjalistyczne usługi opiekuńcze finansowanych ze środków własnych gminy – czyli kierowanych do osób bez zaburzeń psychicznych – wyniósł 83.136,- zł, a skorzystało z nich 30 osób z łącznej liczby 6.027 godzin usługowych. W 2012 r. omawiane usługi realizowała firma wyłoniona z przetargu nieograniczonym: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Opieka Długoterminowa Centrum Promocji Zdrowia ul. Masarska 4 w Bolesławcu.

Najbardziej kosztownym zadaniem gminy jest dopłata za **pobyt w domach pomocy społecznej**. Mieszkańcy Bolesławca, których stan zdrowia bezwzględnie wymagał skierowania do placówki zapewniającej całodobową opiekę, przebywają w domach pomocy społecznej w najbliższej okolicy, tj. w Zgorzelcu, Jaworze, Legnicy, Nielestnie, Kłodzku, Mirsku, Wrocławiu, a od kwietnia 2012 r. również w Domu Pomocy Społecznej w Bolesławcu. W 2012 r. w domach pomocy społecznej przebywało 70 osób (w DPS w Bolesławcu – 46 osób, poza naszym miastem – 24 osoby), na opłatę ich pobytu wydatkowano łącznie kwotę **970.857,- zł** (z tego 423.685 zł stanowiło dopłatę do pobytu mieszkańców w DPS w Bolesławcu, natomiast 547.172 zł to kwota dopłaty do dps-ów innych).

Ważnym zadaniem obowiązkowym gminy jest **udzielanie schronienia osobom bezdomnym**. Gmina Miejska Bolesławiec wspiera dotacją działalność Schroniska dla osób bezdomnych w Bolesławcu, prowadzonego przez Polski Czerwony Krzyż. Tut. Ośrodek nie partycypuje w kosztach działalności Schroniska. Natomiast pracownicy socjalni Ośrodka ściśle współpracują z personelem Schroniska: przygotowując wywiady środowiskowe z wnioskami na zasiłki stałe, zasiłki okresowe oraz o dodatkową pomoc celową, np. na wyrobienie dowodu osobistego, na zakup leków, lub w celu wysłania wywiadów do innych ośrodków pomocy społecznej.

Ponadto tut. Ośrodek współpracuje z innymi schroniskami i noclegowniami w całej Polsce, gdzie przebywają bezdomni z ostatnim meldunkiem z Bolesławca. Za pobyt bezdomnych w innych placówkach Ośrodek pokrywa koszty wg not obciążeniowych. W 2012 r. z tego tytułu wydano **20.177,- zł** za pobyt 15 osób bezdomnych w schroniskach poza naszym miastem, np. w Zgorzelcu, w Leśnej, we Wrocławiu, w Jeleniej Górze, w Mirsku.

Pomoc fakultatywna (uznaniowa) realizowana w postaci **zasiłków celowych** przyznawana jest w szczególności **na opał** (237.728,- zł dla 454 rodzin), **na leki** (54.524,- zł dla 221 rodzin), **na opłatę kosztów stałych przedszkola** (18.795,- zł za 15 dzieci), a także w szczególnie trudnych sytuacjach na opłatę rachunków za energię elektryczną, gaz, czynsz, na zakup odzieży i obuwia oraz na dofinansowanie innych potrzeb związanych z bieżącym utrzymaniem. Łącznie z zasiłków celowych skorzystało **839 rodzin** na kwotę **467.727,- zł**. Zasiłki pieniężne w uzasadnionych przypadkach, a w szczególności korzystania ze świadczeń pieniężnych w sposób niezgodny z przeznaczeniem realizowane są w formie rzeczowej, tj. w bonach towarowych oraz talonach na opał. Bony towarowe realizowane były w sklepie „INTERMARCHE” na łączną kwotę 51.025,- zł, natomiast talony na opał realizowano w składzie opałowym: Polskie Składy Opałowe na kwotę 56.901,- zł.

Tabela nr 5: Realizacja zadań własnych bez programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Rodzaj świadczenia	Liczba gospodarstw Domowych	Liczba osób w gospodarstwach domowych	Kwota świadczeń w zł
Schronienie	15	15	20.177,-
Zasiłki celowe i pomoc w naturze w tym: - na opał - na leki - na przedszkola - pozostałe zas. celowe	824	1.900	467.727,- 237.728,- 54.524,- 18.795,- 156.680,-
Zasiłki okresowe: w tym z powodu: - bezrobocia:	606 516	1.396 1.266	658.000,- 601.685,-
Zasiłki stałe – ogółem w tym przyznany dla osoby: -samotnie gospodarującej - pozostającej w rodzinie	189 154 35	252 154 91	571.000,- 517.289,- 53.711,-

Składki na ubezpieczenie zdrowotne	173	X	46.700,-
Usługi opiekuńcze w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze	132	140	362.379,-
	30	44	83.136,-
Dopłaty do pobytu w domach pomocy społecznej	70	70	970.857,-
RAZEM:			3.096.840,-

1.3. Praca socjalna i inna działalność Ośrodka na rzecz mieszkańców

Szczególnym zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest **praca socjalna**, która prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej, a także ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności. Jest to na bieżąco wykonywana czynność zawodowa 19 pracowników socjalnych tut. Ośrodka. Praca socjalna to zawód, który promuje społeczne zmiany, skupia się na rozwiązywaniu problemów i zmianach w środowisku. Zadaniem pracowników socjalnych w kontaktach z podopiecznymi jest wzmocnianie ich kompetencji i poprawianie funkcjonowania społecznego, podejmowanie interwencji dokładnie tam, gdzie dochodzi do wzajemnego oddziaływania ludzi z ich środowiskiem.

Praca socjalna opiera się również na świadczeniu wszelkiego rodzaju poradnictwa, m.in. prawnego, ekonomicznego, psychologicznego, pedagogicznego, a także na podejmowaniu różnych działań w celu załatwienia trudnych spraw klientów. Ten osobisty rodzaj usług społecznych znajduje zastosowanie nie tylko w pracy na rzecz ubogich, ale obejmuje większą populację potrzebujących pomocy, którymi są również osoby i rodziny samodzielne ekonomicznie, ale bezradne wobec trudności czy problemów jakie wystąpiły w ich życiu, a mających często związek z alkoholizmem, przemocą, bezrobociem, długotrwałą chorobą czy inwalidztwem. Na bieżąco pracownicy socjalni podejmują czynną współpracę ze szkołami, Sądem, Prokuraturą, Policją, Strażą Miejską, Powiatowym Urzędem Pracy, zakładami pracy, zakładami służby zdrowia oraz wieloma innymi instytucjami, jak również organizacjami społecznymi.

W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni udzielili pomocy w postaci pracy socjalnej **1.258 rodzinom** (w nich 2.590 osób), w tym wyłącznie z pracy socjalnej skorzystało 238 rodzin. Pracownicy socjalni już od kilku lat mogą stosować w pracy socjalnej specyficzne narzędzie, jakim jest **kontrakt socjalny** zawierany w celu podniesienia skuteczności działań socjalnych w pracy z osobami i rodzinami znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej. W kontrakcie socjalnym opracowuje się ocenę sytuacji osoby/rodziny oraz formułuje cele, które ma osiągnąć osoba/rodzina dla przezwyciężenia swoich problemów. Narzędzie to określa również uprawnienia i zobowiązania stron (pracownika socjalnego i podopiecznego), w ramach wspólnie podejmowanych działań. Odmowa ze strony klienta zawarcia kontraktu socjalnego z pracownikiem socjalnym może stanowić podstawę odmowy lub ograniczenia pomocy.

Podkreślić także należy, iż pracownicy socjalni w ramach swoich służbowych obowiązków biorą udział w procedurach Niebieskiej Karty podejmowanych w związku z działalnością Zespołu Interdyscyplinarnego przeciwdziałającego zjawisku przemocy w rodzinie.

W 2012 r. Zespół przyjął **122 Niebieskie Karty**, zdecydowaną ich większość wypełniali funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Bolesławcu (108) w związku z wezwaniem na interwencję w rodzinie. Z tych 122 rodzin aż 74 wymagały zorganizowania co najmniej 2 spotkań (posiedzeń) grup roboczych z udziałem przede wszystkim pracownika socjalnego, policjanta i przedstawiciela Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dla celów Zespołu Interdyscyplinarnego – „gospodarskim sposobem” zaadaptowano część korytarza stawiając ściankę, drzwi, i wykonując malowanie.

Aktywność Ośrodka przejawia się również w innych działaniach:

1/ Od 2007 roku systematycznie nasz **Ośrodek pozyskuje środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego** na realizację projektu systemowego pn. „Działając wykorzystujesz szansę”. W 2012 r. kwota dofinansowania wyniosła **306.615,- zł**.

Projekt skierowany był do 30 osób w wieku od 18 do 60 lat, mieszkańców Bolesławca, które korzystały z pomocy społecznej i mimo wieku aktywności zawodowej nie pracowały.

Działania projektowe obejmowały:

- zawarcie kontraktu socjalnego,
- indywidualne spotkania z doradcą zawodowym,
- warsztaty wyjazdowe z psychologiem,
- szkolenia, kursy zawodowe,
- indywidualne spotkania z psychologiem.

Celem głównym projektu było zwiększenie, w okresie 12 miesięcy, szans na znalezienie zatrudnienia przez wybranych klientów MOPS w Bolesławcu bezrobotnych i zagrożonych tzw. bezrobociem pokoleniowym.

Cele szczegółowe:

- nabycie pozytywnych wzorców związanych z poszukiwaniem pracy i umiejętności poruszania się na rynku pracy,
- zwiększenie umiejętności zawodowych dostosowanych do rynku pracy, podniesienie świadomości skutków bezrobocia,
- zwiększenie dbałości o własny wizerunek,

Rezultaty projektu:

- realizacja 30 kontraktów socjalnych,
- 30 osób uczestniczyło w indywidualnych spotkaniach z doradcą zawodowym i psychologiem, w tym 20 kobiet i 10 mężczyzn,
- 30 osób podniosło swoje kwalifikacje zawodowe,
- Uczestnictwo w 6 kursach zawodowych: Prawo jazdy kat. B (21 osób), „Opiekun osoby starszej z podstawą języka niemieckiego” (7 osób), „Obsługa Kasy Fiskalnej z elementami komputera (8 osób), „Pracownik robót wykończeniowych” (6 osób), „Kreowanie wizerunku – wizaż i stylizacja” (11 osób), „Jak założyć spółdzielnię socjalną” (11 osób);
- 30 uczestników zakończyło udział w projekcie;

2/ W 2011 r. Ośrodek pozyskał środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację Programu: „Rewitalizacja Społeczna – wykorzystaj szansę” w okresie od 26 września 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. w wys. 1.402.757 zł . Program realizowany był w partnerstwie społecznym, tj. z udziałem: 1) Stowarzyszenia „Koniec Milczenia” z siedzibą w Warszawie,

2) Klubu Sportowego TOP Bolesławiec, 3) Parafii Rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia NMP i św. Mikołaja, 4) Stowarzyszenia Przeciw Przemocy „Razem” z Bolesławca. Głównym celem programu było przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz wzmocnienie spójności społecznej na obszarze miasta objętym rewitalizacją inwestycyjną w ramach przyjętego Uchwałą Rady Miasta Nr XLI/343/09 w dniu 24.06.2009 r. Lokalnego Planu Rewitalizacji Miasta Bolesławiec na lata 2007- 2013. Od stycznia do grudnia 2012 r. wydatkowano na ten cel z Europejskiego Funduszu Społecznego kwotę **1.150.142,- zł** głównie na sfinansowanie kursów nauki języka niemieckiego i angielskiego (dla 20 uczestników), kursów nauki jazdy, zajęć sportowych, warsztatów rozwojowych, prowadzenie grup psychoedukacyjnych dla osób uzależnionych, ofiar i sprawców przemocy, warsztatów dla osób w kryzysie, działalności Świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci, poradnictwa specjalistycznego, konferencji podsumowującej realizację Programu.

3/ Od 2009 r. Ośrodek realizuje projekt pn. „Miasto bez granic”, którego głównym celem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców osiedla przy ul. Kościuszki II poprzez prowadzenie Osiedlowego Klubu dla Dzieci i Młodzieży. Klub mieści się w powiększonym lokalu mieszkalnym, przekazanym w tym celu naszemu Ośrodkowi (1 duży pokój z aneksem kuchennym, łazienką). Zajęcia w Klubie były prowadzone przez 2 pedagogów zatrudnionych na umowę zlecenie. Koszt projektu w 2012 r. wyniósł łącznie **52.560 zł** i został sfinansowany z funduszu na przeciwdziałanie alkoholizmowi – dlatego kwoty tej nie ujęto w budżecie ogólnych wydatków MOPS (wydatki dotyczyły m.in. doposażenia Klubu, czyli zakup środków dydaktycznych, opłaty za media, itp. oraz wynagrodzeń pracowników). Szczegółowy opis realizacji programu opisano w **załączniku nr 1**.

4/ W 2012 r. Ośrodek pozyskał środki finansowe z budżetu państwa na realizację programu „Asystent Rodziny” – w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2012 - w wys. **12.057,- zł**, które z wkładem własnym w kwocie 5.167 zł umożliwiły zatrudnienie od sierpnia do grudnia asystentów rodziny na 2 etatach. Wsparciem asystentów objęto 40 rodzin z Bolesławca.

5/ W październiku 2012 r. w siedzibie MOPS zainaugurowano powstanie Centrum Wolontariatu. Jego celem jest wspieranie przez wolontariuszy niektórych działań pracowników socjalnych, tworzenie siatki więzów międzyludzkich, przełamywanie stereotypu, że pomoc społeczna to tylko „rozdawanie pieniędzy”, współdziałanie z pracownikami w realizacji misji Ośrodka. Zakłada się włączenie w działalność wolontarystyczną osoby z różnych środowisk i promowanie postaw obywatelskich. W 2012 r. Pracownik wyznaczony na koordynatora Centrum (specjalista pracy socjalnej) swoje działania koncentrował głównie na promocji, rozmowach z kandydatami, spotkaniach z potencjalnymi sponsorami, na przygotowaniu treści umów (porozumień). Aktualnie zrzeszono 7 wolontariuszy – młodzież i 2 osoby dorosłe.

6/ Ośrodek w 2012 r. (podobnie jak w latach poprzednich) ściśle współpracował z TPD w zakresie dystrybucji żywności z Unii Europejskiej dla najuboższych mieszkańców Bolesławca. W tym celu wydatkowano środki finansowe w wys. **21.202,- zł** (ujęte w kosztach działalności Ośrodka). Z żywności ogółem: 141.994 kg o wartości 425.983 zł skorzystało 765 rodzin (w nich 2.328 osób). Średnio 1 osoba otrzymała w ciągu roku 61 kg żywności (asortyment: masło, mleko, mąka, sery, makaron, kasza, ryż, olej, konserwy mięsne, dania mięsne w puszkach, zupy, dżemy, cukier, puszki groszku z marchewką, koncentrat pomidorowy, płatki kukurydziane, herbatniki). Przy wydawaniu żywności czynnie uczestniczyło 2 pracowników socjalnych MOPS-u w charakterze wolontariuszy.

7/ Ośrodek bierze czynny udział w rekrutacji beneficjentów do projektu „Be Fair – Internet jako dobro wspólne” realizowanego przez nasze miasto. Nabór prowadzony jest na podstawie ewidencji osób korzystających ze świadczeń realizowanych przez Ośrodek, ze szczególnym

uwzględnieniem mieszkańców osiedla socjalnego przy ul. Kościuszki II. W projekcie przewiduje się udział 200 beneficjentów (+ 20 na liście rezerwowej). Bezpośrednio naborem zajmuje się 2 pracowników socjalnych, którzy prowadzą także akcję informacyjną i promocyjną na terenie naszego miasta. Dotychczas deklaracje złożyło 253 osoby.

8/ W 2012 r. pracownicy Ośrodka realizowali także projekty społeczno-kulturalne:

- ❖ Tradycyjnie od co najmniej 20 lat pracownicy socjalni Ośrodka organizują w okresie karnawałowym (w styczniu lub na początku lutego każdego roku) zabawę dla 50 dzieci z ubogich rodzin. W tym celu wykorzystuje się salę Domu Dziennego Pobytu. Przygotowanie paczek, poczęstunku, przystrojenia sali, zorganizowanie oprawy muzycznej odbywa się wyłącznie dzięki aktywności pracowników, którzy pozyskują gotowe artykuły cukiernicze, owoce, napoje i inne dary oraz środki finansowe od darczyńców – właścicieli hurtowni, sklepów, zakładów pracy. W 2012 r. impreza odbyła się w sobotę 14 stycznia. Paczki dla 50 dzieci przygotowała firma BADER.
- ❖ „Książka jest jak ogród” – Akcja skierowana do dzieci w wieku przedszkolnym z udziałem specjalnych gości reprezentujących zawody charakteryzujące się specjalnym uniformem. W 2012 r. Ośrodek zorganizował 2 spotkania 19 czerwca oraz 19 grudnia, w pierwszym zaproszonymi gośćmi byli: lekarz pediatra, stomatolog i weterynarz - ubrani w stroje służbowe i wyposażeni w charakterystyczne dla zawodu akcesoria, przyrządy. Natomiast w drugim spotkaniu wzięli udział emerytowani nauczyciele czynnie działający w Uniwersytecie III Wieku, przebrani za wróżki i czarodzieja. Goście czytali dzieciom bajki i wiersze w baśniowej scenerii w holu kina FORUM. Głównymi uczestnikami tych projektów były grupy przedszkolaków w liczbie odpowiednio 50 i 40 osób. Spotkania dodatkowo uatrakcyjniono organizując dzieciom konkursy rysunkowe i poczęstunek słodyczami.
- ❖ „Kawa dla seniora” - w okresie od maja do grudnia 2012 r. starszym mieszkańcom Bolesławca umożliwiono spożycie kawy lub herbaty w wybranym lokalu, po okazaniu karnetu za symboliczne 2 zł. Karnety można było realizować w 2 lokalach, z którymi MOPS podpisał porozumienie współpracy: „Italian Pizza” z ul. Gałczyńskiego, i „Cafe Bar „Joker” z ul. Starzyńskiego. Wydano zainteresowanym seniorom 73 karnety. Cele projektu - zwiększenie aktywności osób w wieku emerytalnym, ograniczenie samotności i podtrzymanie istniejących oraz nawiązania nowych kontaktów, zapobieganie alienacji seniorów, zachęcenie do większej dbałości o swój wygląd.
- ❖ „Fryzura dla seniora” - w okresie od 01 maja do grudnia 2012 r. Ośrodek nawiązał współpracę z 2 zakładami fryzjerskimi: przy ul. Karpeckiej i ul. Kubika, których właściciele zgodzili się wykonywać swoje usługi dla seniorów naszego miasta z 10% rabatem finansowym. Projekt cieszył się mniejszym zainteresowaniem niż w 2011 r. Karnety wydano 84 osobom.
- ❖ W dniu 11 maja 2012 r. pracownicy socjalni zorganizowali dla mieszkańców osiedla socjalnego przy ul. Kościuszki II „Wiosenne Spotkanie Integracyjne” połączone z akcją sadzenia 200 drzewek oraz bezpłatnym udostępnieniem mieszkańcom ziemniaków (zdobytych od sponsorów w ilości ok. 5 ton). Dla najmłodszych przygotowano konkursy i zabawy sportowe z wykorzystaniem sprzętu wypożyczonego z MOSiR-u. Dla dorosłych i młodzieży zorganizowano ognisko z możliwością pieczenia kiełbasek i ziemniaków, co miało na celu integrację mieszkańców i poprawę stosunków sąsiedzkich.

- ❖ W sierpniu 2012 r. Ośrodek zorganizował zbiórkę artykułów chemicznych i żywności konserwowej wśród swoich pracowników, a także od sponsorów (markety: Inter-Marche, Carrefour), które zostały przekazane przy pomocy Straży Miejskiej w Bolesławcu dla powodziań z Olszyny.

- ❖ 15 września 2012 r. pracownicy socjalni zorganizowali dla dzieci podopiecznych Ośrodka spotkanie z myśliwymi z Koła Łowieckiego „Cyranka”. Celem spotkania było przekazanie wcześniej zebranej karmy dla zwierząt, które w okresie zimowym dokarmiane są przez członków Koła. W spotkaniu wzięło udział 18 dzieci, które przy okazji mogły zapoznać się z działalnością Koła Łowieckiego, poznać różne gatunki zwierząt występujących w naszych lasach oraz ich upodobania żywieniowe, wziąć udział w konkursach z nagrodami, poczęstować się słodyczami. Pogadanka myśliwych uświadomiła dzieciom jak wielka jest rola człowieka w prowadzeniu racjonalnej gospodarki leśnej.

Sytuacja Ośrodka w dynamicznie zmieniającym się otoczeniu prawnym i społecznym jest złożona, stawia przed nim - jako instytucją lokalnej polityki społecznej - poważne wyzwania. Ich waga jest nie do przecenienia, szczególnie w powiązaniu z takimi zjawiskami jak: bezrobocie, starzenie się społeczeństwa, niewydolność opieki zdrowotnej, pogłębianie się zjawiska wykluczenia społecznego, znanego również w krajach zamożnych.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na bieżąco dbają o wysoki standard i sprawność obsługi klienta poprzez udział w szkoleniach zawodowych, finansowanych także ze środków unijnych, a także poprzez uczestnictwo w cyklicznych szkoleniach wewnętrznych, których tematyka odpowiada aktualnym problemom.

Rozdział II

ZADANIA REALIZOWANE W OPARCIU O USTAWĘ O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH ORAZ O USTAWĘ O POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu, Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego realizuje zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. nr 139 poz. 992 z 2006 r.) i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. nr 1 poz. 7 z 2009 r.). Przyznaje i wypłaca świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzi postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych, opłaca składki emerytalno-rentowe oraz zdrowotne od wypłacanego świadczenia pielęgnacyjnego.

Tutejszy Ośrodek jest jedynym organem właściwym do wypłacania świadczeń rodzinnych, a od października 2008 r. również świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla wszystkich mieszkańców Gminy Miejskiej Bolesławiec.

Działalność Ośrodka w tym zakresie jest finansowana z budżetu państwa.

Na realizację powyższych zadań w 2012 roku wydatkowano środki finansowe w kwocie **7.930.640 zł**, (w tym środki z Gminy Miejskiej 31.261 zł).

W związku z realizacją świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego Sekcja przyjęła w 2012 r. **2.289** wniosków o ustalenie prawa do powyższych świadczeń, wydała **2.951** decyzji administracyjnych (przyznających, zmieniających, zawieszających, uchylających bądź odmawiających przyznania świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego, stwierdzających wysokość nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego i innych).

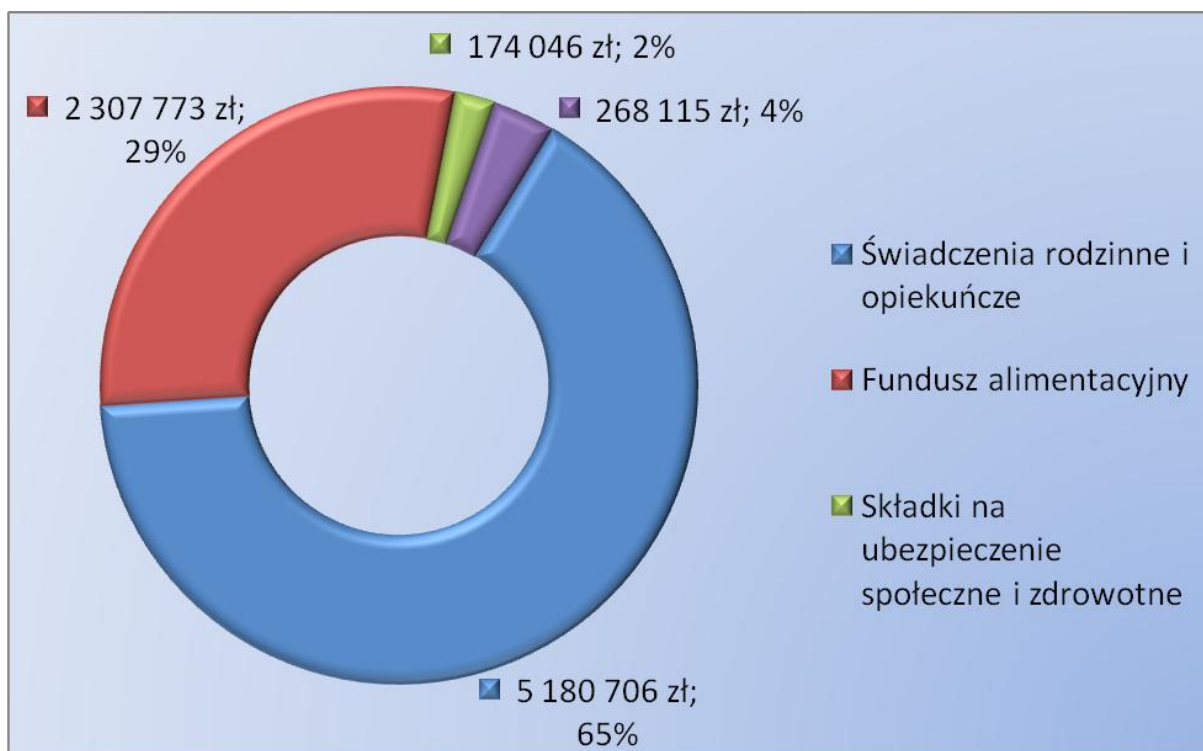
Kryterium dochodowe uprawniające do ubiegania się o świadczenia rodzinne do 30 października 2012 r. wynosiło 504 zł miesięcznie (netto) na osobę w rodzinie oraz 583 zł w przypadku rodziny z dzieckiem z orzeczoną niepełnosprawnością. Od listopada 2012 r. kryterium to zwiększyło się na kwoty w wys. odpowiednio: 539 zł i 623 zł. Natomiast wysokość zasiłków rodzinnych do października 2012 r. wynosiła:

- 68 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 5 roku życia,
- 91 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 r. ż.
- 98 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 r. ż.

Od listopada 2012 r. kwoty zasiłków rodzinnych zwiększyły się nieznacznie i wynoszą odpowiednio: 77 zł, 106 zł, 115 zł.

Kryterium dochodowe uprawniające do ubiegania się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosi bez zmian 725 zł miesięcznie (netto) na osobę w rodzinie, a kwota świadczenia odpowiada wysokości zasądzonych alimentów, nie więcej jednak niż 500 zł na dziecko.

Rys.4 Wydatki na realizację i wypłatę świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego

Ogólnie wydatki na realizację tego zadania w 2012 r. przedstawiają się następująco:

1/ wypłata świadczeń rodzinnych wraz z wypłatą św. pielęgnacyjnego i zas. pielęgnacyjnego	5.180.706 zł
2/ wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego	2.307.773 zł
4/ opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla 60 osób, które pobierają świadczenie pielęgnacyjne, a osoba nie podlega tym ubezpieczeniom z innego tytułu, nie ukończyła określonego wieku i nie posiada okresu składkowego do świadczeń emerytalnych,	128.146 zł
5/ opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 82 osób	45.900 zł
6/ koszty obsługi, w tym wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi od wynagrodzeń pracowników (5osób) realizujących świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz pozostałe wydatki.	268.115 zł

Razem: 7.930.640,- zł

Tabela nr 6: Realizacja świadczeń rodzinnych w 2012 r. z możliwością porównania danych z 2011 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł		Liczba świadczeń narastająco od początku roku	
		3/2012 rok	3/2011 rok	4/2012	4/2011
1.	Zasiłki rodzinne	1.486.888	1.643.451	17.186	19.436
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	968.014	1.151.981	6.679	7.314
2.1.	urodzenie dziecka (1.000 zł)	88.000	125.000	88	125
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł)	307.884	418.181	830	1.091
2.3.	samotnego wychowywania dziecka (170 zł)	177.620	191.670	1.018	1.103
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	79.020	84.560	1.040	1.102
2.4.1	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5. roku życia (60 zł)	12.540	10.800	209	180
2.4.2	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5. roku życia (80 zł)	66.480	73.760	831	922
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego(100 zł)	100.900	113.400	1.009	1.134
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	8.910	10.690	123	153
2.6.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniami w miejscowości, w której znajduje się szkoła (90 zł)	6.210	6.840	69	76
2.6.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła (50 zł)	2.700	3.850	54	77
2.7.	wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej (80 zł)	205.680	208.480	2.571	2.606
3.	zasiłki rodzinne z dodatkami (wiersz 1 + wiersz 2)	2.454.902	2.795.432	23.865	26.750
4.	zasiłki pielęgnacyjne (153 zł)	1.570.851	1.569.015	10.267	10.251
5.	świadczenia pielęgnacyjne (520 zł m-nie)	751.453	532.429	1.505	1.034
6.	dopłata do św. pielęgnacyjnego dla osób pobierających św. pielęgnacyjne (100 zł).	69.500	17.300	695	87
7.	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (1.000 zł)	334.000	374.000	334	374
8.	Razem	5.180.706	5.284.576	36.666	38.496

Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego zobowiązana jest również do podejmowania postępowań wobec dłużników alimentacyjnych. W tym zakresie w 2012 r. podjęto szereg działań:

- 1) wysłano do 273 dłużników wezwanie do stawienia się w tutejszym Ośrodku, celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczeń majątkowych,
- 2) przeprowadzono 90 wywiadów alimentacyjnych i odebrano 90 oświadczeń majątkowych,
- 3) skierowano 237 wniosków do Powiatowego Urzędu Pracy w Bolesławcu z zapytaniem o status dłużników alimentacyjnych,
- 4) skierowano 58 wniosków o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych,
- 5) skierowano 48 pism do komornika sądowego o ustalenie miejsca zamieszkania dłużników alimentacyjnych,
- 6) skierowano 17 wniosków do Starostwa Powiatowego w Bolesławcu o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym,
- 7) skierowano 17 wniosków do Prokuratury Rejonowej (ze względu na miejsce zamieszkania przedstawiciela ustawowego lub osoby uprawnionej) o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 §1 Kodeksu karnego,
- 8) skierowano 117 wniosków o podjęcie działań wobec dłużników mieszkających poza Bolesławcem,
- 9) do 18 dłużników wysłano zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,- wydano 17 decyzji uznających dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- 10) wydano 1 decyzję umarzającą postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- 11) 208 dłużnikom wydano zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną lub przedstawiciela ustawowego świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 12) wydano 271 decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną lub przedstawiciela ustawowego świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 13) wydano 186 upomnień do decyzji żądających zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną lub przedstawiciela ustawowego świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 14) w 237 przypadkach przekazano komornikom sądowym istotne informacje, mające wpływ na egzekucję, przede wszystkim wynikających z przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń alimentacyjnych,
- 15) 29 dłużników alimentacyjnych zobowiązano do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bolesławcu jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy.

Wynikiem m.in. tych działań było pozyskanie z tytułu zwrotu przez dłużników alimentacyjnych wydatków poniesionych na wypłatę wierzycielkom świadczeń kwoty w wys. **328.692 zł** , z czego 98.938 zł to dochód Gminy Miejskiej a 229.754 zł – stanowiło dochód Państwa.

Tabela nr 7: Miesięczne wydatkowanie świadczeń rodzinnych dla rodzin:

Lp	Wyszczególnienie	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2012 roku											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	1506	1521	1526	1552	1565	1590	1594	1601	1584	1604	1352	1507
2.	Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny, w tym:	768	774	783	797	809	813	822	823	800	807	517	677
3.	na 1 dziecko	346	347	356	365	373	374	378	378	378	384	236	314
4.	na 2 dzieci	267	272	273	278	280	282	284	286	273	273	170	229
5.	na 3 dzieci	114	114	114	115	115	116	119	117	110	110	79	97
6.	na 4 i więcej dzieci	39	39	39	38	40	40	40	41	39	39	31	35

Tabela nr 8: Miesięczne wydatkowanie świadczeń alimentacyjnych dla rodzin:

Lp.	Wyszczególnienie	2012 rok											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego	332	331	334	335	336	341	342	342	333	216	297	317
2.	Liczba osób uprawnionych do świadczenia z funduszu alimentacyjnego	493	496	498	400	401	406	512	511	488	342	446	472

Średnia miesięczna liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego wyniosła w 2012 r. 293 (zmniejszyła się w stosunku do 2011 r. o 31 rodzin), natomiast liczba osób uprawnionych do świadczenia z funduszu alimentacyjnego oznacza liczbę dzieci, na które zasądzone były alimenty nie egzekwowalne przez komorników.

Rozdział III

REALIZACJA ŚWIADCZEŃ Z USTAWY O DODATKACH MIESZKANIOWYCH

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu, realizując zadania nałożone ustawą o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 roku (Dz. U. Nr 71, poz.734, z późn. zm.), przyznaje i wypłaca dodatki mieszkaniowe mieszkańcom Gminy Miejskiej Bolesławiec.

W 2012 r. na ich realizację zaplanowano środki finansowe w wysokości: 1.465.755 zł, z czego w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. wydatkowano kwotę: **1.465.755** zł, tj. 100 % zaplanowanych środków (w 2011 r.- 1.407.647 zł).

Podobnie jak w 2011 r. w 2012 r. również nastąpił wzrost wydatków w porównaniu z rokiem poprzednim tym razem o kwotę: 58.108,-zł .

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano łącznie: **1.314** wniosków w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego (w 2011 r. 1.413) i wydano łącznie **1.452** decyzje administracyjne:

- 1.239 decyzji pozytywnych,
- 44 decyzji negatywnych,
- 23 decyzje o umorzeniu postępowania (z urzędu lub na żądanie strony),
- 79 decyzji o wstrzymaniu dodatku mieszkaniowego z tytułu zaległości w dopłacie do dodatku do pełnej wysokości czynszu,
- 51 decyzji o ponownej wypłacie w/w dodatku,
- 16 decyzji o wstrzymaniu wypłaty dodatku z tytułu: zamiany lub sprzedaży mieszkania, oraz zgonu,

8 wniosków pozostawiono w aktach bez rozpatrzenia, z uwagi na brak uzupełnienia wniosku w trybie art. 64 kpa,

Poniższe zestawienie przedstawia liczbę przyznanych dodatków mieszkaniowych w okresie: od 01 stycznia do 31 grudnia 2012 r. wg ich wysokości:

- do wysokości: 50,00 zł	-	dla 33	Wnioskodawców,
- od 50,00 zł – 100,00 zł	-	dla 169	Wnioskodawców,
- od 100,00 zł do 150,00 zł	-	dla 235	Wnioskodawców,
- od 150,00 zł do 200,00 zł	-	dla 230	Wnioskodawców,
- 200,00 zł i powyżej	-	dla 572	Wnioskodawców (wzrost o 85 w por. z 2011)

Ogółem: - **dla 1.239 Wnioskodawców**

Tabela nr 9: Zestawienie przyznanych dodatków mieszkaniowych wg ilości osób w gospodarstwie domowym:

Liczba osób w gosp. dom.	1	2	3	4	5	> 5	RAZEM
Liczba wnioskodawców:	436	254	247	157	92	53	1.239

Rzeczywista liczba gospodarstw domowych, które skorzystały z dodatku mieszkaniowego w 2012 r. - pobierając od 1 do maksymalnie 12 świadczeń - wyniosła 853 gospodarstwa domowe.

Liczbę fizycznie wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2012 roku, przedstawia poniższe zestawienie, które uwzględnia liczbę wstrzymanych i zwróconych dodatków mieszkaniowych z różnych tytułów:

Tabela nr 10:

ZASOBY MIESZKANIOWE	GMINNE	SPÓŁDZIELCZE	T.B.S.	WSPÓLNOTY	PRYWATNE	INNE	OGÓLEM
LICZBA PRYZNANYCH DODATKÓW	3.990	1.582	136	1.676	0	103	7.487
WSTRZYMANIA I ZWROTY	103	7	3	2	0	10	125
LICZBA WYPŁACONYCH DODATKÓW	3.887	1.575	133	1.674	0	93	7.362

W analizowanym 2012 roku wstrzymano wypłatę: **122** dodatków mieszkaniowych z tytułu:

- braku dopłaty do dodatku mieszkaniowego do pełnej wysokości czynszu,
- zamiany i sprzedaży mieszkań,
- zgonu Wnioskodawcy.

Tabela nr 11: Kwoty dodatków mieszkaniowych, przekazane użytkownikom mieszkań znajdujących się w niżej wymienionych zasobach:

L.p.	ZASOBY MIESZK.	LICZBA DOD.	WYPŁACONO (ZŁ)	ZWROTY (ZŁ)	WPLACONO (ZŁ)	ŚREDNI DOD. (ZŁ)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4 - 5)	(7)
1.	gminne	3.887	844.917,85	1.137,15	843.780,70	217,08
2.	spółdzielcze	1.575	267.962,96	-	267.962,96	170,14
3.	wspól. mieszk.	1.674	299.541,55	1.285,89	298.255,66	178,17
4.	prywatne	-	-	-	-	-
5.	T.B.S.	133	30.092,85	-	30.092,85	226,26
6.	Inne	93	27.323,58	1.964,62	25.358,96	272,68
OGÓLEM		7.362	1.469.838,79	4.387,66	1.465.451,13	199,06

Zasoby mieszkaniowe obejmują:

Ad 1. **gminne**

Ad.2 **spółdzielcze**

Ad.3 **wspólnoty mieszkaniowe**

- Gminy Miejskiej Bolesławiec,
- Spółdzielni Mieszkaniowej "Bolesławianka" i S.M. "POMONA"
- dla których zarządcami nieruchomości są:
Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z O.O.,
Pan Jarosław Molenda, Pan Antoni Mariowski,
Pani Joanna Strzelecka - "CIVITAS",
Zespół Zarządców Nieruchomości WAM
- właściciele domków jednorodzinnych,
- Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z O.O.,
- Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, PKP, P.P.H.U "GAMMA"
Sp. J., EnergiaPro,

Ad. 4. **prywatne**

Ad. 5. **T.B.S.**

Ad. 6. **inne**

Jak wynika z powyższego zestawienia: średnia miesięczna wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego w 2012 roku wyniosła: **199,06 zł** miesięcznie (178,38 zł w 2010 r.). Najniższy dodatek mieszkaniowy wypłacono w zasobach „spółdzielczych” i wyniósł on średnio: **170,14 zł** miesięcznie, a najwyższy w zasobach „innych” i wyniósł: **272,68 zł** miesięcznie. Analizując realizację zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. i porównując z wykonaniem zadań w 2011 r. należy stwierdzić, iż nastąpił wzrost średniego miesięcznego dodatku mieszkaniowego o kwotę: **16,60 zł; z kwoty: 182,46 zł do 199,06 zł miesięcznie.**

Przyczyną wzrostu kwoty - "średniego miesięcznego dodatku mieszkaniowego" jest:

- wzrost opłat czynszowych,
- spadek dochodów gospodarstw domowych osób ubiegających się o przyznanie dodatku,
- wzrost ceny 1 kWh energii elektrycznej, będącej podstawą wyliczenia kwoty ryczałtu w lokalach nie posiadających: centralnego ogrzewania, centralnej ciepłej wody i instalacji gazowej.

Z terenu Gminy Miejskiej Bolesławiec w 2012 r., wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego złożyło **1.314** wnioskodawców, wobec **1.373** ubiegających się o przyznanie w/w dodatku w 2011 r. Jednocześnie, praktycznie nie zauważa się zmniejszenia miesięcznej liczby wydanych decyzji, dotyczących przyznania dodatku mieszkaniowego: średniomiesięcznie: 107 (w roku ubiegłym: 112).

W związku z systematycznie obniżającym się poziomem dochodów mieszkańców, należy się liczyć ze wzrostem liczby osób ubiegających się o przyznanie dodatku mieszkaniowego w 2013 roku i dalszym wzrostem wysokości średniego dodatku mieszkaniowego. Zwłaszcza, wobec wzrostu od 01.01.2013 r. stawki bazowej czynszu w komunalnych zasobach mieszkaniowych z kwoty: **5,14 zł/m² do 5,65 zł/m².**

Informacje o warunkach i kryteriach przyznania dodatku mieszkaniowego, ukazują się sukcesywnie w prasie lokalnej i na bieżąco są dostępne na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu. O możliwości korzystania z dodatku mieszkaniowego, powszechnie informują zarządcy nieruchomości, wśród mieszkańców administrowanych przez siebie budynków mieszkalnych.

Rozdział IV

WNIOSKI i POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku 2012 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu kontynuował i poszerzył współpracę z organizacjami pozarządowymi, innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Dzięki dość dobrze rozbudowanej pomocy instytucjonalnej i usługowej oraz wyłożonej pracy pracowników możliwe było objęcie szerokim wsparciem wszystkich grup wiekowych mieszkańców naszego miasta wymagających pomocy. Przyznane środki finansowe pozwoliły na skuteczną realizację zadań ustawowych, jak i dodatkowych przedsięwzięć projektowych, tj.: realizacja programu „Rewitalizacja Społeczna - wykorzystaj szansę” i aplikacja środków finansowych w wys. ponad 1 miliona zł z Europejskiego Funduszu Społecznego, a także udział pracowników socjalnych w zadaniach wynikających z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego do zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Bolesławca.

Priorytetem działalności Ośrodka w 2012 r. był Program „Rewitalizacja Społeczna – wykorzystaj szansę”, którego czas realizacji przedłużył się do 31 grudnia 2012 r. Ośrodek pełnił rolę lidera tego Programu realizowanego z 4 partnerami - organizacjami społecznymi i parafią rzymskokatolicką. W ocenie Ośrodka jako lidera największym sukcesem Programu było:

- 1/ zrealizowanie wszystkich planowanych zadań, zarówno przez MOPS jak i partnerów,
- 2/ uczestnictwo większej niż początkowo zakładano liczby mieszkańców - 301 osób, co stanowi 8% społeczności z terenu objętego Lokalnym Planem Rewitalizacji,
- 3/ zdobycie doświadczenia we współpracy z tak różnorodnymi stowarzyszeniami, którego nie byłoby w stanie zastąpić żadne szkolenie.

Dla partnerów programu wartością nie do przecenienia było poczucie sprawstwa w udzielaniu skutecznej pomocy osobom i rodzinom w potrzebie, co wynikało głównie z możliwości prowadzenia przez nich działań długoterminowych. Ponadto wspólna realizacja dużej ilości zadań programu w pomieszczeniach jednego budynku stworzyła różnym specjalistom swoistą platformę do wymiany doświadczeń, myśli, poglądów oraz tworzenia kompleksowych planów pomocy.

Warto podkreślić, iż dla miasta Bolesławiec i jego mieszkańców realizacja programu była bardzo ważnym przedsięwzięciem głównie z 2 powodów: 1) był to program o charakterze pilotażowym, całkowicie innowacyjny, nie mający prekursorów w tej dziedzinie, Bolesławiec był jedną z 20 gmin w Polsce biorącym udział w pilotażu; 2) po raz pierwszy można było pozyskać tak duże środki finansowe na działania z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej.

Potrzeby

1. W obszarze działalności merytorycznej Ośrodka – obok podstawowych zadań -
  - od 2012 r. zadaniem obowiązkowym gminy jest prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych (art. 17 ust.1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej). W naszym mieście nie ma takiego mieszkania a potrzeby w tym

zakresie, np. dla osób z zaburzeniami psychicznymi, są potwierdzone. Mieszkanie chronione może być prowadzone przez każdą jednostkę organizacyjną pomocy społecznej lub organizację pożytku publicznego (art. 53 ust.3 ustawy o pomocy społecznej);

- zatrudnienie w Ośrodku co najmniej 1 asystenta rodzinnego, którego działania efektywnie wsparłyby wieloprotblemowe rodziny wielodzietne i niepełne z terenu naszego miasta;
- zwiększenie środków finansowych na dopłaty Gminy Miejskiej Bolesławiec do kosztów utrzymania mieszkańców Bolesławca w domach pomocy społecznej (w tym również przebywających w Domu Pomocy Społecznej w Bolesławcu);
- zwiększenie środków finansowych na dopłaty Gminy Miejskiej Bolesławiec do kosztów utrzymania dzieci skierowanych i przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). W planie finansowym na 2013 r. przewiduje się wydatki na ten cel w wys. 30.000,- zł, ale już w I kwartale br. wyniosły one ponad 8.000,- zł .

2. W obszarze funkcjonowania Ośrodka:

- zwiększenie środków finansowych na działalność Ośrodka, głównie na szkolenia i na wynagrodzenia pracowników;
- zwiększenie zatrudnienia wśród kadry merytorycznej o 2 pracowników socjalnych, 1 pracownika w Sekcji Świadczeń Rodzinnych, 1 pracownika w Sekcji Administracyjno-Ekonomicznej (księgowość). Co najmniej od 2 lat pracownicy wymienionych Sekcji, aby wywiązać się terminowo z nakładanych obowiązków, bardzo często pozostają w pracy po godzinach. Odczuwają silne zmęczenie, napięcie i stres, co nie pozostaje bez wpływu na ich zdrowie i wydajność .

ZAŁĄCZNIK

do sprawozdania z działalności MOPS za 2012 rok

Szczegółowe sprawozdanie z działalności Osiedlowego Klubu Dzieci i Młodzieży z Osiedla Kościuszki w Bolesławcu w ramach realizacji programu pn. „Miasto bez granic” zgodnie z Porozumieniem nr 21/SP/10 w okresie od 03 stycznia do 31 grudnia 2012 roku

A/ Informacje ogólne

- **Cel główny:** ograniczenie poczucia wykluczenia społecznego wśród dzieci i młodzieży, rozwój prospołecznych postaw życiowych.
- **Cele szczegółowe:**
  - wypełnienie luki w opiece sprawowanej przez rodziców,
  - wzmocnienie u dzieci ich poczucia własnej wartości i motywacji do samodzielnego działania,
  - ograniczenie „syndromu prowincji”, czyli braku chęci do zdobywania wiedzy i pozytywnego wyróżniania się,
  - umożliwienie aktywnego spędzania czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań, ambicji życiowych i nadrabianie zaległości w szkole,
  - przerwanie pokoleniowej nieporadności rodzin.
- **Adresaci:** dzieci i młodzież Osiedla Kościuszki II w Bolesławcu z rodzin dysfunkcyjnych.
- **Realizatorzy:** 2 pedagogów zatrudnionych na umowę zlecenie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu.
- **Współpraca:** Pełnomocnik Prezydenta ds. Uzależnień, Komenda Powiatowa Policji w Bolesławcu, Straż Miejska, stowarzyszenia, organizacje społeczne działające na terenie naszego miasta, sponsorzy indywidualni.

B/ Informacje z realizacji merytorycznej zadania

W ramach projektu zrealizowano następujące zadania:

- zajęcia z profilaktyki uzależnień dotyczące używek np: alkoholu, narkotyków i nikotyny,
- zajęcia z pedagogiki zabawy służące rozładowaniu emocji, uczące współpracy i udzielania sobie wsparcia,
- zajęcia z elementami psychodramy,
- zajęcia plastyczno-techniczne również z uwzględnieniem treści terapeutycznych, np. diagnoza środowiska rodzinnego dziecka,
- zajęcia sportowe, - zajęcia kulinarne, - zajęcia komputerowe, - nauka gry w szachy.

Ponadto odbyło się wiele innych zdarzeń przygotowywanych specjalnie z okazji różnych świąt lub okoliczności sprzyjających ich organizacji:

- ❖ Sprzątanie osiedla z okazji Światowego Dnia Ziemi.
- ❖ Wyjście na plac zabaw „Oli”.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zorganizowali dla najmłodszych wyjście na plac zabaw „Oli”. Dzieci otrzymały poczęstunek.

- ❖ Uroczystość w Klubie z okazji Dnia Matki.
Dzieci przygotowały dla swoich mam własnoręcznie wykonane kolorowe laurki i deklamowały wierszyki. Po części oficjalnej odbyła się rozmowa z mamami na temat pracy Klubu, ich oczekiwań i propozycji współpracy.
- ❖ Wyjście do kina z okazji Dnia Dziecka.
- ❖ Wycieczka krajoznawcza.
Dzięki pomocy Radnego Pana Stanisława Zmaczyńskiego została zorganizowana wycieczka krajoznawcza, która odbyła się w czerwcu, udział wzięło 45 dzieci.

- ❖ Wizyta dzieci i młodzieży na cmentarzu komunalnym w Bolesławcu.
Dla niektórych dzieci była to pierwsza taka wizyta na cmentarzu, w sposób bardzo odpowiedzialny i z przejęciem sprzątały opuszczone groby nie tylko dzieci, ale również dorośli. Zadawały pytania dotyczące funkcjonowania tego typu miejsca i sposobu w jaki można upamiętniać pamięć zmarłych.
- ❖ Zabawa Andrzejkowa.
30 listopada odbyła się w Klubie zabawa andrzejkowa. Dzieci zapoznały się z tradycją andrzejkową oraz wróżbami, takimi jak: „Ustawiamy buty”, „Lanie wosku”, „Kim zostanie w przyszłości”.
- ❖ Wyjścia do bolesławieckiego Parku Wodnego „Orka”.
Na przełomie miesięcy październik/grudzień dzieci brały udział w zajęciach rekreacyjnych na basenie, aktywnie pływały jak również relaksowały się na zabawach i na zjeżdżalniach basenowych.
- ❖ Wyjście do kina z okazji „Mikołaja”.
1 grudnia 2012 roku młodzież wybrała się w ramach Mikołaja na film animowany w 3D pt „Renifer Niko ratuje brata”, natomiast dnia 5 grudnia 2012 r. dzieci młodsze (4 lat) zostały zabrane do bolesławieckiego kina na film animowany „Renifer Niko ratuje brata”, dla większości dzieci była to pierwsza wizyta w kinie na seansie filmowym i było to dla nich duże przeżycie, którego nie mogły się doczekać. Wyjście do kina było wydarzeniem, które bardzo długo wspominały z uśmiechem na twarzy.
- ❖ Uczestnictwo w Zimowej Spartakiadzie Świetlic Środowiskowych.
Spartakiada Świetlic Środowiskowych odbyła się 20 grudnia 2012 r. Imprezę sportowo-rekreacyjną zorganizowano na bolesławieckim lodowisku. Celem spartakiady było promowanie aktywnego stylu życia oraz integrowanie dzieci podczas gier i zabaw sportowych. W zawodach uczestniczyło 10 naszych podopiecznych.

❖ Wigilia w Klubie.

Wspólne ubieranie choinki. Przygotowywanie potraw świątecznych. Śpiewanie kolęd. Dzielenie się opłatkiem oraz składanie życzeń Bożonarodzeniowych.

W 2012 r. w zajęciach Klubu wzięło udział łącznie 63 osoby. Czynny udział bierze grupa średnio 20 osobowa.

Dodatkowo prowadzono zajęcia:

- rozwijające umiejętności manualne (zabawy konstrukcyjne, układanki, malowanie farbami, rysowanie, kolorowanie, wycinanie, wydzieranie, sklejanie, szycie i inne),
- wzbogacające posiadane wiadomości, zaspakajanie ciekawości świata (czytanie książek, pogadanki z dziećmi),
- kształtujące umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy (konkursy, zagadki, układanki, zabawy tematyczne, redagowanie gazetki klubowej, odrabianie prac domowych),
- kształtujące ekspresję ruchową (zabawy taneczne, zabawy ruchowe na placu zabaw),
- relaksujące (relaks przy muzyce, zabawy wyciszające, oglądanie filmów, bajek).

Podsumowanie

W ocenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu, jak i wychowawców zatrudnionych w Klubie funkcjonowanie takiej placówki na tym szczególnym osiedlu w sposób znaczący wpływa na życie wszystkich podopiecznych. Dzieci zyskują wiele nowych doświadczeń i umiejętności poprzez udział w zajęciach edukacyjnych, zabawowych, wyjazdach lub innych wyjściach. Dla wielu z nich Klub jest jedynym miejscem, w którym mogą one rozwijać swoje zainteresowania, bawić się z rówieśnikami, uczyć się nowych rzeczy, otrzymać pomoc w nauce szkolnej. Dla młodzieży Klub jest miejscem w którym mogą uzyskać pomoc nie tylko w nauce, ale również w codziennych problemach z jakimi się spotykają nie tylko w domu, ale również w szkole i środowisku rówieśniczym. Przy pełnym zrozumieniu władz naszego miasta dla problemów tego osiedla udało się w 2012 r. powiększyć powierzchnię Klubu przez połączenie z drugim przylegającym mieszkaniem.

Warto także podkreślić, iż dokonano ewaluacji programu, którą pracownicy socjalni przeprowadzili w formie anonimowej ankiety. Na 50 rozdanych ankiet – wypełnionych wpłynęło tylko 16. Ten wynik wskazuje na małe zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne osiedla. Jednak z wypełnionych ankiet jednoznacznie wynika, iż działalność Klubu jest konieczna i uzasadniona (87% odpowiedzi – tak). Ponad połowa ankietowanych uznała, że godziny funkcjonowania Klubu są niewystarczające i powinny być zwiększone (aktualnie Klub jest czynny w godzinach od 11.00 do 17.00) oraz, że warto rozszerzyć działalność Klubu o dyżury psychologa, mediatora rodzinnego i specjalisty terapeuty w zakresie uzależnienia od alkoholu i narkotyków.